

Град Ниш
Универзитет у Нишу
Православна Епархија нишка
Нишки културни центар

The Days of St. Emperor Constantine and Helena

NIŠ AND BYZANTIUM

TWELFTH SYMPOSIUM

NIŠ, 3 – 6 JUNE 2013

**THE COLLECTION OF SCIENTIFIC WORKS
XII**

Editor

MIŠA RAKOCIJA

NKC

Niš, 2014

Дани Св. цара Константина и царице Јелене

НИШ И ВИЗАНТИЈА

ДВАНАЕСТИ НАУЧНИ СКУП

НИШ, 3 - 6. ЈУН 2013.

ЗБОРНИК РАДОВА

ХП

Уредник

МИША РАКОЦИЈА

НКЦ

Ниш, 2014.

Издавачи

ГРАД НИШ
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА НИШКА
НИШКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР

За издаваче

Градоначелник
Проф. др ЗОРАН ПЕРИШИЋ

Ректор Универзитета у Нишу
Проф. др ДРАГАН АНТИЋ

Епископ нишки
ГОСПОДИН др ЈОВАН II (ПУРИЋ)

Нишки културни центар-директор
БОЈАНА СИМОВИЋ

Организациони одбор

- Патријарх српски Господин Иринеј
- Епископ нишки Господин др Јован
- ректор др Драган Антић
- градоначелник проф. др Зоран Перишић
- градски већник Срђан Алексић
- Академик др Цветан Грозданов
- Академик др Љубомир Максимовић
- Академик др Вера Битракова Грозданов
- др Слободан Ћурчић
- др Миша Ракоција
- др Гиордана Тровабене
- др Бранко Вујовић
- др Каролин С. Снајвли
- др Александар Кадијевић
- др Елизабета Димитрова
- др Миодраг Марковић
- др Драган Војводић
- др Хранислав Анђелковић
- др Франц Цурк
- др Вујади Иванишевић
- др Атанасиос Семоглу
- др Иванка Гергова
- др Јанис Д. Варалис
- др Марга Нађ
- др Евангелиа Хацитрифонос
- др Бојана Крсмановић
- др Ирена Оретскаја
- Милица Тодоровић
- Марица Максимовић
- Јован Мандић
- др Ирена Љубомировић
- др Александар Поповић

- др Миомир Васов
- Елена Васић Петровић
- Олгица Давидовић, ректорат
- Ана Мишић (координатор)
- свештеник Александар Ђорђевић,
Епархија нишка (координатор)

Редакција

- Патријарх српски Господин Иринеј
- Епископ нишки Господин др Јован
- Академик др Цветан Грозданов
- Академик др Ренате Пилингер
- Академик др Љубомир Максимовић
- Академик др Слободан Ћурчић
- др Миша Ракоција
- др Грем Џонс
- др Гиордана Тровабене
- мр Јоанис Сисиу
- др Георги Геров
- др Бранко Вујовић
- др Александар Кадијевић
- др Елизабета Димитрова
- др Миодраг Марковић
- др Драган Војводић
- др Радивоје Радић
- др Каролин С. Снајвли
- др Франц Цурк
- др Јанис Д. Варалис
- др Атанасиос Семоглу
- др Винћенцо Ајело
- др Ирена Љубомировић
- Марица Максимовић (секретар)

САДРЖАЈ

<i>Епископ нишки</i> <i>Проф. др Јован (Пурић)</i>	CONSTANTINE, IN HOC SIGNO VINCES	29 – 38
<i>Slobodan Ćurčić</i> <i>Слободан Ћурчић</i>	CONSTANTINE I AND NEW MILITARY ARCHITECTURE IN THE BALKANS КОНСТАНТИН I И НОВА ВОЈНА АРХИТЕКТУРА НА БАЛКАНУ	39 – 48
<i>Миша Ракоција</i> <i>Miša Rakocija</i>	ЈОШ ЈЕДНОМ О СЛИКАРСТВУ СТАРОХРИШЋАНСКЕ ГРОБНИЦЕ СА ФИГУРАЛНИМ ПРЕДСТАВАМА У НИШУ ONCE AGAIN ON THE ANCIENT CHRISTIANITY TOMB PAINTING WITH FIGURAL REPRESENTATIONS IN NIŠ	49 – 70
<i>Renate Johanna Pillinger</i> <i>Ренате Јохана Пилингер</i>	THE SO-CALLED CONSTANTINIAN MONOGRAM ON LATE ANTIQUE TEXTILES „КОНСТАНТИНОВ“ МОНОГРАМ НА КАСНОАНТИЧКОМ ТЕКСТИЛУ	71 – 76
<i>Ljubomir Milanović</i> <i>Љубомир Милановић</i>	PLAYING GOD: THE ROLE OF INDETERMINACY IN REPRESENTATIONS OF TRIUMPH AND <i>ADVENTUS</i> У УЛОЗИ БОГА: ИКОНОГРАФСКА НЕОДРЕЂЕНОСТ У ПРЕДСТАВЉАЊУ ВЛАДАРА У СЦЕНАМА ТРИЈУМФА И <i>ADVENTUS</i> -А	77 – 88
<i>Stavros Gouloulis,</i> <i>Vassilis Katsaros</i> <i>Ставрос Гулулис</i> <i>Василис Кацарос</i>	THE ROTUNDA OF THESSALONIKI: A NEW INTERPRETATION OF THE MOSAIC DECORATION СОЛУНСКА РОТОНДА: НОВА ИНТЕРПРЕТАЦИЈА МОЗАИЧКОГ УКРАСА	89 – 100
<i>Konstantinos T. Raptis</i> <i>Константинос Т. Раптис</i>	THE MURAL DECORATION OF ACHEIROPOIETOS BASILICA REVISITED ЗИДНЕ ДЕКОРАЦИЈЕ БАЗИЛИКЕ АХИРОПОИИТОС	101 – 114
<i>Ruth Kolarik</i> <i>Рут Колари</i>	SYNAGOGUE FLOORS FROM THE BALKANS: RELIGIOUS AND HISTORICAL IMPLICATIONS ПОДОВИ СИНАГОГЕ СА БАЛКАНА: ВЕРСКЕ И ИСТОРИЈСКЕ ИМПЛИКАЦИЈЕ	115 – 128
<i>Miško Tutkovski</i> <i>Мишко Тутковски</i>	THE SYMBOLIC MESSAGES OF THE MOSAICS IN THE SOUTHERN BASILICA AT PLAОŠNIK IN OHRID СИМБОЛИЧНЕ ПОРУКЕ МОЗАИКА У ЈУЖНОЈ БАЗИЛИЦИ НА ЛОКАЛИТЕТУ ПЛАОШНИК У ОХРИДУ	129 – 142
<i>Rostislava Georgieva Todorova</i> <i>Ростислава Георгијева</i> <i>Тодорова</i>	ORTHODOX COSMOLOGY AND COSMOGRAPHY: ICONOGRAPHIC MANDORLA AS <i>IMAGO MUNDI</i> ПРАВОСЛАВНА КОСМОЛОГИЈА И КОСМОГРАФИЈА: ИКОНОГРАФСКА МАНДОРЛА КАО <i>IMAGO MUNDI</i>	143 – 154

<i>Sophia Germanidou</i>	THE TIME OF CONSTANTINE THE GREAT AS AN ERA OF TECHNOLOGICAL ACHIEVEMENTS - AN OUTLINE	
<i>Софија Германиду</i>	ВРЕМЕ КОНСТАНТИНА ВЕЛИКОГ КАО ДОБА ТЕХНОЛОШКИХ ДОСТИГНУЋА – КРАТАК ПРЕГЛЕД	155 – 162
<i>Olivera Ilić</i>	EARLY CHRSTIANITY IN THE PERIOD OF RELIGIOUS SYNCRETISM IN THE ROMAN EMPIRE: CASE STUDY ANTIQUE VIMINACIUM	
<i>Оливера Илић</i>	РАНО ХРИШЋАНСТВО У ПЕРИОДУ РЕЛИГИЈСКОГ СИНКРЕТИЗМА У РИМСКОМ ЦАРСТВУ: ПРИМЕР АНТИЧКОГ ВИМИНАЦИЈУМА	163 – 170
<i>Ante Škegro</i>	NOVE SPOZNAJE O NEKIM RANOKRŠĆANSKIM DIJESEZAMA NA ISTOČNOJADRANSKIM PROSTORIMA	
<i>Анте Шкегро</i>	NEW KNOWLEDGE ABOUT CERTAIN EARLY CHRISTIAN DIOCESES IN THE EASTERN ADRIATIC REGION	171 – 184
<i>Zdravko Dimitrov</i>	EARLY BYZANTINE ARCHITECTURAL ELEMENTS FROM LYUTIBROD AND ITS REGION	
<i>Здравко Димитров</i>	РАНО-ВИЗАНТИЈСКИ АРХИТЕКТОНСКИ ЕЛЕМЕНТИ ИЗ ЉУТИБРОДА И ЊЕГОВОГ ОКРУГА	185 – 192
<i>Carolyn S. Snively</i>	THE ROCK-CUT ROOM ON THE ACROPOLIS AT GOLEMO GRADIŠTE, KONJUH: DATE AND PURPOSE	
<i>Керолин С. Снајвли</i>	ПРОСТОРИЈА УСЕЧЕНА У СТЕНУ НА АКРОПОЛИСУ НА ГОЛЕМОМ ГРАДИШТУ, КОЊУХ: ДАТУМ И СВРХА	193 – 204
<i>Đušan Rašković</i>	ПРИМЕРИ КАСНОАНТИЧКИХ НАЛАЗА И НАЛАЗИШТА НА ПОДРУЧЈУ ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ III И IV ВЕКА	
<i>Đušan Rašković</i>	DIE BEISPIELE DER SPÄTANTIKER FUNDE UND FUNDSTELLEN AUF DEM GEBIET DES ZENTRALSERBIENS IM DRITTEN UND VIERTEN JAHRHUNDERT	205 – 218
<i>Tomasz Gralak</i>	THE RECEPTION OF LATE ANTIQUITY IDEOLOGY BY BARBARIAN COMMUNITIES IN CENTRAL EUROPE	
<i>Томас Гралак</i>	ПРИХВАТАЊЕ КАСНОАНТИЧКЕ ИДЕОЛОГИЈЕ ОД ВАРВАРСКИХ ЗАЈЕДНИЦА У ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВРОПИ	219 – 230
<i>Jasmina S. Ćirić</i>	“ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ“: BRICKWORK ORNAMENTATION NARRATIVE IN CONSTANTINOPOLITAN ARCHITECTURE DURING THE PERIOD OF PALAIOLOGOI	
<i>Јасмина С. Ћирић</i>	„У ОВОМ ЗНАКУ ЋЕШ ПОБЕДИТИ“: ОРНАМЕНТИ ИЗВЕДЕНИ ОПЕКОМ И НАРАТИВ У АРХИТЕКТУРИ ЗА ВРЕМЕ ПАЛЕОЛОГА	231 – 244

<i>Магдалина Гладкаја</i>	ОБРАЗ КОНСТАНТИНА ВЕЛИКОГ КАК СИМВОЛ ХРИСТИАНСКОГ ЦАРСТВА И ПОБЕДЕ ХРИСТИАНСТВА В РЕЗЬБЕ ДМИТРИЕВСКОГ СОБОРА ВО ВЛАДИМИРЕ	
<i>Магдалина Гладкаја</i>	ЛИК КОНСТАНТИНА ВЕЛИКОГ КАО СИМВОЛ ХРИШЋАНСКОГ ЦАРСТВА И ПОБЕДЕ ХРИШЋАНСТВА У РЕЗБАРИЈИ ЦРКВЕ СВЕТОГ ДИМИТРИЈА У ВЛАДИМИРУ	245 – 250
<i>Ceren Ünal</i>	A GROUP OF COPPER TRACHY OF ALEKSÍOS III ANGELOS (1195-1203) FROM KUVA-YÍ MİLLİYE MUSEUM/BALIKESİR "THE REPRESENTATION OF SAINT KONSTANTINOS ON BYZANTINE COIN ICONOGRAPHY IN THE BEGINNING OF THE 13TH CENTURY"	
<i>Церен Унал</i>	ГРУПА БАКАРНИХ ТРАХЕЈА АЛЕКСИОСА III АНГЕЛОСА (1195-1203) ИЗ МУЗЕЈА КУВА ЈИ МИЛИ/ БАЛИКЕСИР „ЛИК СВЕТОГ КОНСТАНТИНА НА ИКОНОГРАФИЈИ ВИЗАНТИЈСКОГ НОВЦА СА ПОЧЕТКА XIII ВЕКА“	251 – 258
<i>Марина Одак - Михаиловић</i>	ПРЕДСТАВЕ СВ. ЦАРА КОНСТАНТИНА НА НОВЦУ ВИЗАНТИЈЕ И ВИЗАНТИЈСКОГ СВЕТА	
<i>Marina Odak - Mihailović</i>	THE REPRESENTATION OF THE SAINT EMPEROR CONSTANTINE ON COINAGE OF BYZANTIUM AND THE BYZANTINE WORLD	259 – 270
<i>Branislav Cvetković</i>	ST CONSTANTINE THE GREAT IN MILEŠEVA REVISITED	
<i>Бранислав Цветковић</i>	ЈОШ ЈЕДНОМ О СВ. КОНСТАНТИНУ ВЕЛИКОМ У МИЛЕШЕВИ	271 – 284
<i>Ιωάννης Σίστου</i>	ΤΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΛΗΜΝΙΩΤΗ ΣΤΟ ΝΑΡΘΗΚΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ: ΕΝΑ ΛΟΓΙΟ ΣΧΟΛΙΟ ΠΕΡΙ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΜΕΡΟΥΣ ΨΥΧΗΣ	
<i>Ιωανнис Сисιу</i>	ΕΠΙΓΡΑΜ ΤΕΟΔΟΡΑ ΛΙΜΝΙΟΤΙΣΑ У НАРТЕКСУ СВЕΤΙХ АΝΑΡΓΙΡΑ У ΚΑΣΤΟΡΙЈИ: ЈЕДАН КОΜΕΝТАР ОКО ВРЕΜΕΝΑ И ΤΡΟΔΕΛΙΝУ ΔУШУ	285 – 298
<i>Elizabeta Dimitrova</i>	CUIA CULPA? LAPSES AND MISDEMEANORS OF MEDIEVAL ARTISTS IN MACEDONIA	
<i>Елизабета Димитрова</i>	КОМЕ ПРИПИСАТИ ГРЕШКЕ? „ПРОПУСТИ И ПРЕКРШАЈИ“ СРЕДЊЕВЕКОВНИХ УΜΕΤΝΙΚΑ У ΜΑΚΕΔΟΝΙЈИ	299 – 310
<i>Engelina Smirnova</i>	THE MARTYR SAINT TRYPHON IN THE IMAGE OF A WARRIOR AND OTHER RARE DEPICTIONS OF THE SAINT IN RUSSIAN ART	
<i>Енгелина Смирнова</i>	МУЧЕНИК СВЕТИ ТРИФУН У ЛИКУ РАТНИКА И ДРУГИ РЕТКИ ПРИКАЗИ СВЕТИТЕЉА У РУСКОЈ УΜΕΤΝΟСТИ	311 – 322
<i>Нада Хелу</i>	СЕРБО-ВИЗАНТИЈСКАЈА ШКОЛА ЖИВОПИСИ В ЛИΒΑΝΕ В XII-XIII ВЕКАХ	
<i>Нада Хелу</i>	ВИЗАНТИЈСКО - СРПСКА СЛИКАРСКА ШКОЛА У ЛИΒΑΝУ ИЗ XII И XIII ВЕКА	323 – 334
<i>Драган Војводић</i>	ПРЕДСТАВЕ ПРОРОКА У СПАСОВОЈ ЦРКВИ У ЖИЧИ	
<i>Dragan Vojvodić</i>	REPRESENTATIONS OF THE PROPHETS IN THE ASCENSION CHURCH IN ŽIČA	335 – 346

<i>Даница Поповић</i> <i>Марко Поповић</i> <i>Danica Popović</i> <i>Marko Popović</i>	ФУНЕРАРНА ФУНКЦИЈА СПАСОВЕ ЦРКВЕ У ЖИЧИ? THE FUNERARY FUNCTION OF THE ŽIČA MON- ASTERY CHURCH OF THE SAVIOUR?	347 – 360
<i>Татјана Стародубцев</i> <i>Tatjana Starodubcev</i>	СВЕТИ КОНСТАНТИН И СВЕТА ЈЕЛЕНА У ЗИДНОМ СЛИКАРСТВУ У ЗЕМЉАМА ЛАЗАРЕВИЋА И БРАНКОВИЋА (1371-1459) SAINT CONSTANTINE AND SAINT HELEN IN THE MURAL PAINTING IN THE LAZAREVIĆ AND BRANKOVIĆ STATES (1371-1459)	361 – 378
<i>Бранка Иванић</i> <i>Branka Ivanić</i>	ПРСТЕН СА ПРЕДСТАВОМ СВЕТИХ КОНСТАНТИНА И ЈЕЛЕНЕ У НАРОДНОМ МУЗЕЈУ У БЕОГРАДУ RING WITH REPRESENTATIONS OF SAINTS CONSTANTINE AND HELEN IN BELGRADE NATIONAL MUSEUM	379 – 386
<i>Eugenia Drakopoulou</i> <i>Евгенија Дракопулу</i>	<i>IN HOC SIGNO VINCES</i> BETWEEN 1453-1571: THE ICONOGRAPHY OF AN ENCOUNTER BETWEEN ART AND HISTORY <i>IN HOC SIGNO VINCES</i> ИЗМЕЂУ 1453.-1571.: ИКОНОГРАФИЈА ЈЕДНОГ СУСПРЕТА ИЗМЕЂУ УМЕТНОСТИ И ИСТОРИЈЕ	387 – 398
<i>Remi Terryn</i> <i>Реми Теран</i>	LA VISION DE CONSTANTIN LE GRAND DANS LE NARTHEX DE L'ÉGLISE SAINTE-CROIX DE PĂTRĂUȚI EN MOLDAVIE ВИЗИЈА КОНСТАНТИНА ВЕЛИКОГ У ПРИПРАТИ ЦРКВЕ СВЕТОГ КОНСТАНТИНА У ПАТРАУТИ У МОЉДАВИЈИ	399 – 408
<i>Милош Живковић</i> <i>Miloš Živković</i>	ИЗ ИКОНОГРАФСКОГ ПРОГРАМА БОГОРОДИЧИНЕ ЦРКВЕ У СТУДЕНИЦИ (1568): ПОЈЕДИНАЧНЕ СВЕТИТЕЉСКЕ ПРЕДСТАВЕ У СЕВЕРНОМ ВЕСТИБИЛУ FROM THE ICONOGRAPHIC PROGRAM OF THE THEOTOKOS CHURCH IN STUDENICA (1568): DEPICTIONS OF THE INDIVIDUAL SAINTS IN THE NORTHERN VESTIBULE	409 – 432
<i>Ioannis P. Chouliarás</i> <i>Јоанис П. Колијарас</i>	THE DEPICTION OF SAINT CONSTANTINE IN POST-BYZANTINE MONUMENTAL ART IN EPIRUS AND MACEDONIA. ICONOGRAPHICAL PARTICULARITIES ПРИКАЗ СВЕТОГ КОНСТАНТИНА У ПОСТВИЗАНТИЈСКОЈ МОНУМЕНТАЛНОЈ УМЕТНОСТИ У ЕПИРУ И МАКЕДОНИЈИ. ИКОНОГРАФСКЕ ПОСЕБНОСТИ	433 – 442
<i>Роза Дамико</i> <i>Сања Пајић</i> <i>Roza Damiko</i> <i>Sanja Rajić</i>	ИКОНОГРАФСКИ УТИЦАЈИ ВИЗАНТИЈСКОГ И БАЛКАНСКОГ ПОРЕКЛА У СЛИКАРСТВУ 13. И 14. ВЕКА У РОМАЊИ И У РИМИНИЈУ SUGGERZIONI ICONOGRAFICHE DI ORIGINE BIZANTINA E BALCANICA NELLA PITTURA DEL '200 E DEL '300 IN ROMAGNA E A RIMINI	443 – 456
<i>Cornel Tatai-Baltă</i> <i>Анса Елисабета Татау</i> <i>Корнел Татаи-Балта, Анка</i> <i>Елизабета Татау</i>	WOODCUTS OF BYZANTINE TRADITION IN THE OLD ROMANIAN WRITINGS PRINTED IN BLAJ (1750-1830) ДРВОРЕЗИ ВИЗАНТИЈСКЕ ТРАДИЦИЈЕ У СТАРО-РУМУНСКИМ СПИСИМА ШТАМПАНИМ У БЛАЈУ (1750.-1830.)	457 – 466

<i>Xenia Golub</i>	ON THE INSCRIPTION OF AN ICON – A CONTRIBUTION TO THE QUESTION OF ARTISTIC CONNECTIONS OF POST-BYZANTINE ART IN HUNGARY	
<i>Ксенија Голуб</i>	О НАПИСУ ЈЕДНЕ ИКОНЕ – ДОПРИНОС ПИТАЊУ УМЕТНИЧКИХ ВЕЗА ПОСТВИЗАНТИЈСКЕ УМЕТНОСТИ У МАЂАРСКОЈ	467 – 476
<i>Szilveszter Terdik</i>	ARTISTS FROM THE BALKANS IN THE SERVICE OF GREEK CATHOLIC BISHOPS (18 TH CENTURY)	
<i>Силвестер Тердик</i>	УМЕТНИЦИ СА БАЛКАНА У СЛУЖБИ ГРКОКАТОЛИЧКИХ БИСКУПА (XVIII ВЕК)	477 – 488
<i>Zorán Vukoszávlyev</i>	THE ROLE OF THE CHOIR – ARCHITECTURAL TYPOLOGY OF SERBIAN ORTHODOX CHURCHES IN HUNGARY	
<i>Зоран Вукосављевић</i>	УЛОГА ПЕВНИЦА – ТИПОЛОГИЈА АРХИТЕКТУРЕ СРПСКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЦРКАВА У МАЂАРСКОЈ	489 – 496
<i>Goran Janičijević</i>	РЕИНТЕРПРЕТАЦИЈА У УМЕТНОСТИ КАО ПРЕТПОСТАВКА ТЕОРИЈСКИХ КОНСТРУКЦИЈА НА ПРИМЕРУ ХЕЛЕНСКО – РИМСКОГ НАСЛЕЂА	
<i>Goran Janičijević</i>	REINTERPRETATION IN ART AS AN ASSUMPTION OF THEORETICAL CONSTRUCTIONS ON AN EXAMPLE OF HELENIC – ROMAN HERITAGE	497 – 506
<i>Бојан Јовановић</i> <i>Војан Јовановић</i>	ЛЕГЕНДА О КОНСТАНТИНОВОМ СНУ THE LEGEND OF CONSTANTINE’S DREAM	507 – 516
<i>Graham Jones</i>	HOLY CROSS AND HOLY FIRE: PLACE, NAME AND METAPHOR IN THE NARRATIVE OF HOLY HELENA	
<i>Грејем Џонс</i>	ЧАСНИ КРСТ И СВЕТА ВАТРА: МЕСТО, ИМЕ И МЕТАФОРА У ПРИЧИ СВЕТОЈ ЈЕЛЕНИ	517 – 536
<i>Ирена Љубомировић,</i> <i>Јасмина Шаранац</i> <i>Стаменковић</i> <i>Ирена Љубомировић, Jasmina</i> <i>Šaranac Stamenković</i>	ОДНОС КОНСТАНТИНА ВЕЛИКОГ ПРЕМА ПАГАНСТВУ У ПИСАНИМ ИЗВОРИМА ПОЗНОРИМСКЕ ЕПОХЕ CONSTANTINE THE GREAT’S ATTITUDE TOWARDS PAGANISM IN THE LATE ROMAN ERA WRITTEN SOURCES	537 – 544
<i>Piotr Sadowski</i>	CONSTANTIN LE GRAND ET LES GLADIATEURS. AUTOUR DE LA CONSTITUTION IMPÉRIALE AFFICHÉE À BEYROUTH (C. TH. 15, 12, 1)	
<i>Piotr Sadowski</i>	CONSTANTIN LE GRAND ET LES GLADIATEURS. AUTOUR DE LA CONSTITUTION IMPÉRIALE AFFICHÉE A BEYROUTH(C. TH. 15, 12, 1)	545 – 564
<i>Octavian Gordon</i>	HOW FAR DID LACTANTIUS GO IN THE EULOGY OF CONSTANTINE THE GREAT? NOTES ON THE SO-CALLED TENDENTIOUS TERMINOLOGY OF DE MORTIBUS PERSECUTORUM	
<i>Октавијан Гордон</i>	КОЛИКО ДАЛЕКО ЈЕ ЛАКТАНЦИЈЕ ОТИШАО У ПОХВАЛИ О КОНСТАНТИНУ ВЕЛИКОМ? БЕЛЕШКЕ О ТАКОЗВАНОЈ ТЕНДЕНЦИОЗНОЈ ТЕРМИНОЛОГИЈИ У DE MORTIBUS PERSECUTORUM	565 – 568

<i>Sophia Patoura-Spanou</i>	CONSTANTINE AS COMMON BISHOP (<i>KOINOS EPIΣKOΠOΣ</i>) AND AS COMMON PROTECTOR OF THE WORLD (<i>KOINOS TΩN AΠANTAΧOY KΗΔEMΩN</i>)	
<i>Софија Патоура-Спаноу</i>	КОНСТАНТИН КАО ЗАЈЕДНИЧКИ ЕПИСКОП (<i>KOINOS EPIΣKOΠOΣ</i>) И КАО ЗАЈЕДНИЧКИ ЗАШТИТНИК СВЕТА (<i>KOINOS TΩN AΠANTAΧOY KΗΔEMΩN</i>)	569 – 580
<i>Eleonora Kountoura Galaki</i>	CONSTANTINE AKROPOLITES ON CONSTANTINE THE GREAT: MOTIVATIONS AND APPROACHES	
<i>Елеонора Кунтура Галаки</i>	КОНСТАНТИН АКРОПОЛИТА О КОНСТАНТИНУ ВЕЛИКОМ: МОТИВАЦИЈЕ И ПРИСТУПИ	581 – 590
<i>Милош Цветковић</i>	УЛОГА ТУРМИ У СТВАРАЊУ ПОГРАНИЧНОГ ВОЈНО-УПРАВНОГ СИСТЕМА НА ИСТОКУ ВИЗАНТИЈСКОГ ЦАРСТВА У IX И X ВЕКУ	
<i>Miloš Svetković</i>	THE ROLE OF TOURMAS IN MAKING THE BORDERING MILITARY ADMINISTRATIVE SYSTEM IN THE EAST OF THE BYZANTINE EMPIRE IN THE 9 TH AND 10 TH CENTURY	591 – 600
<i>Eirini Artemi</i>	THE KNOWLEDGE OF THE TRIUNE GOD ACCORDING TO ISIDORE OF PELUSIUM	
<i>Еирини Артеми</i>	СПОЗНАВАЊЕ БОГА КАО ТРОЈСТВА ПРЕМА ИСИДОРУ ПЕЛУСИОТУ	601 – 616
<i>Ђакон Ивица Чаировић</i>	АЛЕКСАНДАР АЛЕКСАНДРОВИЧ ВАСИЉЕВ О МИЛАНСКОМ ЕДИКТУ, У ДЕЛУ <i>ИСТОРИЈА ВИЗАНТИЈСКОГ ЦАРСТВА</i>	
<i>Deacon Ivica Chairović</i>	ALEXANDER ALEXANDROVICH VASILIEV ABOUT THE EDICT OF MILAN, IN HIS HISTORY OF THE BYZANTINE EMPIRE	617 – 624
<i>Иерей Сергей Мацнев (Вологда)</i>	ВИЗАНТИЈСКОЕ НАСЛЕДИЕ РУССКОЙ И СЕРБСКОЙ ЦЕРКВИ И РЕФОРМА ПАТРИАРХА НИКОНА: К ПОСТАНОВКЕ ВОПРОСА О ДУХОВНО-КУЛТУРНОЙ ПРЕЕМСТВЕННОСТИ ВИЗАНТИЈСКО НАСЛЕЂЕ РУСКЕ И СРПСКЕ ЦРКВЕ И РЕФОРМА ПАТРИЈАРХА НИКОНА: ПИТАЊЕ ДУХОВНОГ И КУЛТУРНОГ КОНТИНУИТЕТА	625 – 632
<i>Јереј Сергеј Мацнев (Вологда)</i>		
<i>Војин Недељковић</i>	THE LATIN INSCRIPTIONS OF NAISSUS: A PHILOLOGIST'S APPROACH	
<i>Војин Недељковић</i>	О ЛАТИНСКИМ НАТПИСИМА НИША СА СТАНОВИШТА ФИЛОЛОГИЈЕ	633 – 636
<i>Маргарита И. Чернышева</i>	ВИЗАНТИЈСКОЕ ЛИТЕРАТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ В „СЛОВАРЕ РУССКОГО ЯЗЫКА XI – XVII ВВ.“	
<i>Маргарита И. Чернышева</i>	ВИЗАНТИЈСКО КЊИЖЕВНО НАСЛЕЂЕ У „РЕЧНИКУ РУССКОГ ЈЕЗИКА XI-XVII ВЕКА“	637 – 650
<i>Лидија Гаврјушина</i>	СВЕТИ ДИМИТРИЈЕ СОЛУНСКИ И СВЕТИ САВА СРПСКИ	
<i>Лидија Гаврјушина</i>	СВЯТОЙ ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИЙ И СВЯТОЙ САВВА СЕРБСКИЙ	651 – 660
<i>Тамара Матовић</i>	НАМЕРНИ ПОБАЧАЈ И ЧЕДОМОРСТВО У ВИЗАНТИЈСКОМ КРИВИЧНОМ ПРАВУ	
<i>Tamara Matović</i>	L'AVORTEMENT ET L'INFANTICIDE DANS LE DROIT CRIMINEL BYZANTIN	661 – 672

Ниш, Гробница са сидром, Константинов монограм, цртеж арх. М. Диманић
Niš, Crypt with an anchor, Constantine's monogram, drawing arch. M. Dimanić

**С благословом
Његове Светости
Патријарха српског Господина Иринеја**

**With the blessing of
His Holiness Patriarch Irinej
of Serbia**